

TISZÁNTUL

HAJDU-, SZABOLCS-, SZATMÁR- ÉS BEREKVARMEGYÉK FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA

„A diktatura mellett a micisapkás stricik állanak ki és a falusi intelligenciának az a része, amely szeret basáskodni a néppel”

Eckhardt Tibor éles támadása a felforgató törekvések ellen

Eckhardt Tibor, a független kisgazdapárt vezére, az elmúlt hét szombatján Pápán nagy előadást tartott a szovjetveszedelem jelentőségéről és a cseh árulásról, amely Európa közepébe csempészte be a szovjet repülőbázisait.

Oroszország mozgósítás esetén nyolc és félmillió katonát tud frontokra vetni. Még szerencse, hogy vasuti vonalainak kiépítetlensége miatt egyelőre csak három millió embert vonulathat fel Nyugat Európában, de tud azoknak utánpótlásáról és ellátásáról gondoskodni.

Örömmel üdvözölte a jugoszláv és olasz barátságot, mert ez olyan báltvedet biztosít Ausztria mellett a szovjettel szemben, amelyre veszedelem esetén nyugodtan támaszkodhatunk.

Előadás után az „Aranygriff” szálló nagytermében bankett volt, amelyen számos pohárköszöntő hangzott el. A köszöntőkre Eckhardt Tibor válaszolt és többek között ezeket mondta:

— Az országban egyrészt vannak olyanok, akik semmit sem akarnak csinálni, hanem a maguk maradiságával és makacs rövidlátásával képesek lennének az országot beledönteni egy katasztrófába, a tehetetlenség, a gond nélküliség, a szociális érzék teljes hiánya következtében, másrészt a másik oldalon vannak emberek, akik a jelentkező — elismerjük jogos — elégedetlenség következtében a legszélsőbb örültségekkel próbálnak a nyugtalan, izgatott és elégedetlen tömegekre hatni.

— Ez a mai szerencsétlen politikai helyzetnek a lényege. És ha ezzel szemben én a magunk álláspontját vizsgálom, akkor bizonyos mértékig jogos önérttel s a jól végzett munkának öntudatával tekintünk vissza mi, akik a független kisgazdapártban dolgozunk, az egész kezdettől fogva végzett munkánkra, mert mi a haladásnak, a szociális igazságnak, a kifejezetten népi politikának voltunk, vagyunk és leszünk hajthatatlan hirdetői.

— De ugyanakkor minden névennevezendő felforgató, rendbontó, az ország nyugodt fejlődését megbontó revolució politikának, legyen ez a revolució

alulról, vagy felülről jövő forradalom, engesztelhetetlen ellenségei vagyunk. (Nagy éljenzés.)

— Két malomkő között morzsolódik a kisgazdapárt és azoknak a következményei, amelyek egy meddő, magát csak frázisokban kiélő kormányzati politikának a terhét képezik, a másik oldalról is érezzük, amikor az elkecsereedett tömegek kitörő nyugtalanságával szemben kell nekünk a fék szerepét játszunk, aki semmi tekintetben felelősek nem lehetünk azért, amit nem idéztünk fel. Figyelmeztettünk a bajokra, rámutattunk az orvosságokra, de a mulasztások az elkecsereedett hovatovább odafejlesztik, hogy felfokozzák.

— Látszólag a felszínen nem történik semmi, de a mélyben nagyon kavarognak az indulatok és sokáig a helyzet így, ahogy ma van, fenn nem tartható.

— Talán még rövid ideig sem. — A múlt század mondjuk liberális politikája, amely a profitot fölébe helyezte az emberi életnek, amely nem tudott a vér mellé állni és az aranyat választotta, ez a politika a múlté és soha többé nem fog felébredni.

— Nem szabad megengedni, hogy ez s kicsi maradék országunk megegyezzen a felfordulásnak válják földjévé. Én morális undorral látom azokat az újsághíreket, azokat a politikai — majdnem azt mondanám — rágalmakat, — mert úgy hatnak rám, — amelyek állandóan miniszteri tárcák szempontjából bírálják azt a politikát, amelyet mi folytatunk.

— Nem a miniszteri tárcák a cél, a népi politikának tisztességes megvalósítása a cél.

— És én ma itt, az ellenzéken, erősebbnek érzem magam, mint őt miniszter a kormányban. (Viharos éljenzés és taps.)

— Nehéz kötelességet teljesítünk az elmúlt hét esztendő alatt, Nemcsak fizikailag, hanem erkölcsileg fárasztja ki az embert: milyen kevés megértés van azokban a vezető rétegekben, amelyeknek a magyar sorsot kellene formálni, amelyeknek elsősorban volna kötelessége ennek a népi politikának előbbrevikeltét szolgálni.

— Erkölcsileg fárad bele az ember abba a tehetetlen vergődésbe, amikor az egyik oldalon látja a tömegek hitét, hazafias feláldozását, a másik oldalon a felsőbb rétegeknek legjobb esetben indolenciáját, hatalomhoz dörgölődését és látja azt, amikor az ő mulasztásuk miatt már csordultig telt a pohár, akkor felülnek az erkölcsitelenség hátára és próbálják olyan hitvány irányzatok felé vinni a helyzetet, amelyek csak bajt hozhatnak az országra.

— Hát mi a falusi népünknek, ennek a csizmás társadalomnak kell a diktatura? Dehogyan kell! Több megbecsülés, több öntudat, tisztességes megélhetés, igazságos elbánás, egyforma feltételek a létért való küzdelemben: ezek kellene csak. A diktatura mellett a micisapkás stricik állanak ki és a falusi intelligenciának az a része, — amely szeret basáskodni a néppel. (Viharos helyeslés.) Amely csak erőszakkal tudja hatalmát a néppel szemben érvényesíteni, amely megszokta azt, hogy a falusi népet

büdös parasztnak nevezze.

— Ezeknek kell a diktatura, mert ezekben a diktatúrákban ők volnának a nélkülözhetetlen pillér. Ebből a diktatúrából pedig nem lesz semmi. (Élénk helyeslés.)

— Mert ha ezt a becsületes, tisztességes, középuton járó, szélsőségektől tartózkodó magyar népi politikát erőszakkal, vagy törvénytelenességgel próbálják megakadályozni, hát mi türelmesek vagyunk egy darabig. Türtünk mi mostanig!

— De ha itt valaki rohamosztagokat szervez, vagy katonai alakulatokat szervez, hát majd mi is megszervezzük a magunk alakulatait. (Viharos éljenzés.)

— Ne képzelje senki, hogy mi megfogjuk várni, amíg juhok módjára fognak minket lebunkózni.

— Ennek a népi politikának a sikerében éppen ezért nem kételkedem és ennek tudatában emelem poharamat Pápa városára és a város képviselőjének Sulyok Dezsőnek egészségére.

Kisvasut, kövesut és telefon kell a nyiregyházi tanyáknak, nem közigazgatási kirendeltség

„Több nyiregyházi gazda” aláírással levelet hozott a posta szerkesztőségünknek. Többek között ezeket olvassuk benne:

— Nagy érdeklődéssel és élvezettel olvastuk a „Tiszántul” cikket a felállítani tervezett tanyai kirendeltségekről, s az abban foglaltakat teljes egészében magunkévá tesszük. Aggodalmainak ebben az egy mondatban foglalhatók össze:

Féltjük a független tanyai életet!

Ha macerálnak is eddig adóintéssel, fizetési meghagyással, sőt árverési hirdetésmennyel, de legalább a végrehajtási közegek megkíméltek bennünket a közvetlen, személyes jelenlétüktől. A legszebb, hogy bennünket jóformán meg se

kérdeztek, hogy mit szólunk a tanyai reformhoz? Pedig, ha megkérdeztek volna, azt feleltük volna:

— Hagyjanak bennünket nyugodalomban, békességben dolgozni, s ha már mindenáron segíteni akarnak rajtunk, akkor vezessék be a telefont az egyes tanyabokrokba, építsenek rendes, járható kövesutat, s a Tröszttel is építtessék meg Nyiregyháza és Büdösmező között azt a tervezett kisvasutat, amelyre már évtizedek óta megvan az engedélyük, s minden évben meghosszabbítatják.

A telefon közelebb hozná a tanyát a városhoz, s legalább ki tudnánk hívni a mentőket, ha valami nagy baj van, a kövesut, kisvasut szintén ezt a célt szolgálná, s megkönnyítené a termelvényeknek a városba való szállítását.

Köztartozások!

A magunk részéről teljesen igazat adunk a levélíróknak. Hiszen Norvégiában, Dániában minden halász-kunyhóban van telefon, míg a nyiregyházi határban napi járás-földnyire se találunk egyet. Pedig egy-egy tanyabokrot joggal megilletne a telefon.

A kövesut, vagy pláne a kisvasut pedig a települést mozditaná elő. A repülőgépbombázások korában ugys mindinkább előtérbe tolu a villaszertü építkezés, mert mit ér a hatemeletes palota, ha egyetlen bomba elsőpri a föld színéről! A nagy területen való terjedelmes villakertes építkezése a jövő, ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha megfelelő közlekedési hálózatot létesítünk.

Tehát: több realitást kérünk a reformokban és több produktivitást az alkotásokban! Nem az amugy is szövevényes közigazgatást kell még belterjesebbé tenni, hogy még több tinta és papír folyjon, hanem a való élet égető problémáinak előtérbe juttatásával olyan feladatokat kell kitűzni, amelyek a reális fejlődés lehetőségeit foglalják magukban, s tényleges hasznot fognak hozni a polgárságnak s ezen keresztül a közületnek!

Érdekes hírek a vásárról

Budapestről jelentik: Április hó 24-étől kezdve már érvénybe lépnek az április 30 án kezdődő Budapesti Nemzetközi Vásár utazási kedvezményei. Amíg a világ minden táján izgatottan várják az idekészlők az utazás idejét, a Városligetben serényen épül a vásárváros.

A hölgyeket várják elsősorban a vásár kozmetikai ipar és népművészeti, lakberendezési, háztartási, butor, és élelmiszer csoportjai is. Mind óriási felkészültséggel vonul ki a vásárra, mindnek van egy seereg olyan szenzációs ujdonsága, amelynek megtekintése nem csak vonzó látvánosság, de megismerése minden hölgynek egyéni érdeke is.

A utazási és egyéb kedvezményeket biztosító vásárigazolványokat minden utazási és menetjegyiroda és a vásár összes tb. képviselője árusítja már.

Meg kell akadályozni a biztosító intézetek fuziójánál szokásos tisztviselő elbocsátásokat

A Biztosítási Tisztviselők Országos Egyesülete emlékirattal fordult a Biztosítási Intézetek Országos Szövetségéhez. Az emlékirat megállapítja, hogy a közelmúlt tranzakciók során közel ezer biztosítási és külső tisztviselő vesztette el kenyerét. Az egyesület olyan intézetközi megállapodás létesítését kéri, hogy állományát ruházás esetén az átvevő társaság az állománynak megfelelő számú belső és külső tisztviselőt is vegyen át. A tisztviselők remélik, hogy jogos kérésük meghallgatására talál és ezzel fölöslegessé válik minden ilyen irányú közhatósági intervenció.

A 163 féle címen szedett adók, illetékek, díjak, járulékok, vámok stb. egynevezőn köztartozások címen tisztelhetők. Az állami és társadalmi rend és szervezet, így a személy és vagyonbiztonság érdekeit szolgálják.

Főfeltételük, hogy számolva a polgárok keresetképesége és jövedelmével arányosan oszlojanak meg. Erről a helyes megoszlásról a pénzügyminiszter ur azon nyilatkozata után, hogy az ingó tárgyak nem visel megfelelő közterheket, alig lehet beszélni. De nemcsak az ingó, hanem az ingatlan nagyvagyont sem visel arányos közterheket, így nemzeti ajándékban részesül.

Ki viseli tehát a közterheket? A kis és közép existenciák. Ezeket sújtják a közszükségleti cikkek terhei is és a különböző, fogyasztási, forgalmi adók csak fokozzák küzdelmes életük gondjait. Ilyen hibás adózási politika mellett a nemzet és családvédelem hangoztatása üres frázis. A gyermekek és fiatalság megfelelő táplálkozás hiánya miatt gyengék, fejletlenek, mely kihát a szellemi és erköcsi nióra is. Ezen állapot az elégtelenségnek egyik főoka a munka és kereseti lehetőség hiánya mellett.

A nagy objektumok adóztatásához nem elég a pénzügyi törvények és szabályok ismerete, — ahoz skaktudás, a helyi viszonyok alapos ismerete, sőt ítélőképesség is kell. Iróniája a sorsnak, hogy minden lényegtelen ügyben felsőbb iskolát végzett emberek ítélkeznek egyedül az adóztatásnál, hol milliókról van szó, elégszünk meg kisebb iskolai végzettségűek intézkedéseivel. Egyik volt a pénzügyminiszterünk a pénzügyi ágazatnál a kvalifikáció leszállítását is terve vette akkor, amidőn minden más pályán annak felemelésén gondolkoztak. Ezen intenció eredményezhetette azt, hogy míg a multban a jövedelem, vagyon és kereseti adó ügyek előadói a felsőbb iskolát végzett fogalmazói karból kerültek ki, kik a viszonyok ismeretén kívül élettapasztalattal és megfelelő rutinnal rendelkeztek, sőt szükség esetén igénybevettek még szakembereket, vagy testületek véleményét is; ma ezeket a dolgokat az adóhivatalok személyzete végzi. Nem szabad kicsinyelni munkájuk értékét, — azonban az ingó nagy objektumok üzletei, üzletei nagyon bonyolultak, sőt a nagybirtoké is, mert fő jövedelmi források mellett spekulációs üzletekkel is foglalkozhatnak, miknek kihámozása még jogászoknak is komoly munkát és gondot okoz, eltekintve attól, hogy ezen nagy objektumok jogtanácsosokkal és megfelelő adóügyi szakemberekkel is rendelkeznek, kik a törvény minden hiányos intézkedését felhasználhatják megbízóik érdekében. Többek közt például egyes nagybirtokok főjövödelme a lőtt és fogott vadak s lódiákiból ered, miknek bevallására a jövedelem és vagyonadó vallomásában még rovat sincs.

Ami a nemzeti ajándékokat illeti, hivatkozhatunk a kartellvállalatok vámvédelmére, tarifa, szubvenció és adókedvezményeire, továbbá az altruista intézmények illetékmentességeire, kik sokszor

kiváltságaikkal annyiben élnek vissza, hogy a fenti kedvezmény anyagi előnyeit vezérigazgatói, végrehajtóbizottsági, igazgatósági és felügyelőbizottsági tagságokat betöltő politikai és közéleti nagyságok díjazására fordítják. Ezen kiváltságok és az ott elhelyezett több száz millió állami pénz mi-kénti kezelése, felülvizsgálata és revízió alá vétele is közérdek volna. A további nemzeti ajándék, hogy a közigazgatási centralizáció az összes értékeket és pénzt Budapestre irányítja — az OTL, MA, BI, a biztosítók és más közérdekű intézmények vidéken beszédett milliói budapesti intézeteknél nyerne elhelyezést, hol a vidéki gazdasági élettől mesterséges utakon elvont pénz sokszor csak a spekuláció eszköze. A budapesti ingatlanforgalom és közmunkák számszerű összege nagyobb az egymillió lakosu Budapestnek, — mint a csonka ország nyolcmillió többi lakosának, sőt a Nemzeti Bank hitelkerete is a fővárosi intézeteknek kedvez. A vidék, különösen a Tiszántul nyögi ezen áldatlan gazdasági és pénzügyi politika hátrányait.

Panaszkodunk amiatt is, hogy tanult embereink nem tudnak elhelyezkedni és csak az elégtelenség táborát növelik, közben pedig túrjuk, hogy a nagy objektumok, melyek minden kiváltságot élveznek olcsó munkaerővel dolgoznak, pedig itt pár ezer intellektuel elhelyezése a nemzeti lét és termelésen kívül a vállalatok és gazdaságok érdekében is rentábilis lenne. Itt a tavasz ébredése, vajjon hoz-e, vagy hozhat-e a mai rendszer a gazdasági életre feltámadást?

— rg. —

Előkelő és nagy közönség előtt tartotta meg előadását Nagybakay Sesztina Jenő Nyiregyházán

A Nyiregyházi Kereskedők és Gazdák Körének nagyterme vasárnap délelőtt zsufolásig megtelt előkelő és nagy közönséggel. A megjelenteket Hoffman Mihály az OMKE helyi fiókjának elnöke üdvözölte, majd a helyi kereskedelmi és ipari érdekeltségek vezetői üdvözölték Nagybakay-Sesztina Jenő felsőházi tagot, a debreceni kereskedelmi és iparkamara és az OMKE országos elnökét, aki megköszönte az ünaepeltetést, majd hozzáfogott előadásához.

A magyar kereskedelem mai súlyos helyzetéről beszélt Nagybakay-Sesztina Jenő, a különböző korlátozásokról, az egykér-rendszerrel, az elviselhetetlenül súlyos adóterhekről, s az állástalan ifjuság elhelyezkedéséről.

— Mint régi keresztény kereskedő család sarja — mondotta — nem fogják rossz néven venni tőlem, ha annak az óhajomnak adok kifejezést, hogy a magyar keresztény ifjuságot minél nagyobb számban szeretném látni a kereskedelmi pályán, mert ezzel — az egyéni elhelyezkedésen és érvényesülésen kívül — más kérdések is önmaguktól oldódnának meg.

Utána Radó Rezső dr. m. kir. kormányfőtanácsos, a debreceni

ZÖLDHITELEKET

(váltógyorskölcsönöket) kaphatnak 7% kamatra gazdák, bérlők, földbirtokosok; ugyszintén szerzünk óvadék, kaució céljára **takarékkönyvet** pest-nagybanktól, bizalmi álláshoz, házfelügyelőségekhez, valamint jöfízetett **elhelyezkedéseket** hozunk létre Budapestben, hosszu szerződéssel. — (Választék van!)

HELLER Kereskedelmi és Bankhitelirodaja, törvényszékiileg bejegyzett cég. Alapítva 1925, Budapest IX. Dandár-u. 24

(Részletes felvilágosítás és tájékoztatók 50 fillér válaszbélyeg ellenében.)

kereskedelmi és iparkamara főtitkára tartott nagyszabásu előadást a kereskedelmi és iparkamarák hivatásáról, s a jelenlegi gazdasági helyzetéről, majd Horváth Zoltán az OMKE főtitkára beszélt a pénzügyminiszter legutóbb benyújtott költségvetéséről.

A közönség, amelynek soraiban Borbély Sándor dr. alispán vezetésével ott láttuk a helybeli közhivatalok és társadalmi egyesületek képviselőit, melegen ünnepelte az előadókat, akiknek tiszteletére bankett is volt a Koronában.

Az orosi-szöllők csatlakozni akarnak Nyiregyházához

A „Borbánya” néven ismert Orosi-szöllők lakosai között mozgalom indult meg, amelynek célja a Nyiregyházához való csatlakozás. A közigazgatásilag Orosi községhez tartozó szöllők gazdaságilag Nyiregyházához gravitálnak már közelségüknek fogva is, a lakosság a nyiregyházi piacra hordja termelvényeit, sinnen szerzi be szükségleteit. A közigazgatási hovatartozás azonban súlyos nehézségek elé állítja a szöllő négy kapujának lakosságát. Községi ügyekben Orosra kell bevalagoiniok, szolgabírósi ügyekben pedig a távolfekvő Kemecserre. S miután az orosi-szöllőbeliek már ösidoiktól fogva Nyiregyházán temetkeznek, a halotaszállítás bizonyványny beszerzése hihetetlen nehézségekkel jár. Rendszerint csalafintasággal játszik ki a törvényt, a halotat beszállítják Nyiregyházára valamelyik rokonukhoz és úgy jelenik be, hogy az illető Nyiregyházán halt meg. A hatóságok jóakaratalag szemet hunynak ugyan és nem nyomozzák a halál helyét, de ez a visszas állapot mégsem rendszeresíthető. Ezt maguk az orosi szöllőbeliek is belátják, s így régi vágyukat akarják valóra váltani, amikor többszáz aláírással ellátott nyilatkozatban jelentik ki, hogy Nyiregyházához akarnak csatlakozni. A nyilatkozat talán azóta már Nyiregyháza város polgármestere előtt fekszik.

Ahol lóhátról vetik a búzát

A Bácskában a hetek óta tartó esőzések miatt a vetési munkák egyre késnek. A négyarasznyi magas sárban néhány gazda úgy oldotta meg a problémát, hogy lóhátról vetik a búzát azokon a területeken, ahol az őszi esők miatt is vetetlen maradt a föld.

Hírek

— **Szeles idő, néhol esővel.** Az április 18-án kezdődő hét Herschel csillagász szerint tulnyomóan szeles lesz, a hét vége változik kellemesre. A százéves nap-tár tapasztalatai szerint eső és dara is lehetséges 18—20 napokon, később kiderül.

— **Eckhardt Tibor nem tárgyalta a csehekkel és osztrákokkal.** Hitler hivatalos lapja a „Völkischer Beobachter” azt írta, hogy Eckhardt Tibor megbízott útján csehszlovák-magyar-osztrák együttműködésről tárgyalt Prágában. Ezzel kapcsolatban Eckhardt Tibor kijelentette, hogy a lap jelentése céltalanság. E hír előzőleg már a magyarországi nyilaskeresztes lapokban is napvilágot látott. Az ügy érdeméről csak annyit tart szükségesnek megjegyezni, hogy a Dunavölgy kérdéséről vallott álláspontját Triesztben félre nem érthető módon kifejtette, az ott elmondottak után a „Völkischer Beobachter” e híresztelése csak rosszhiszemű lehet.

— **Minisztertanács fogja tárgyalni a kamillakereskedelem ügyét.** Az OMKE vezetősége felterjesztést intézett a földművelésügyi és a kereskedelemügyi miniszterekhez és kérte, hogy a kamillakereskedelemben, még pedig úgy a belföldi üzletben, mint a kivitelben állítsák vissza a szabad forgalmat. Az OMKE kérése, amelyet a gyógvénybeviteli szervezettel is magáévá tett, értesülésünk szerint legközelebb minisztertanács elé kerül.

— **Országos vásárok a Tiszántúlon és a szomszédban.** Április 18. Debrecen (sertés- és lóvásár). Április 19. Debrecen (lő és marhavásár). Egyek, Mátészalka. Április 20. Büdöszentmihály, Demecser, Debrecen (marhavásár). Április 22. Nagykálló, Nagyléta. Április 23. Komádi. Április 24. Szerecs. Április 26. Dombóvár, Rakamaz. Április 27. Jászszentandrás.

— **Megszűnt egy fehérgyarmati bank.** A hivatalos lap közli, hogy a Fehérgyarmati Gazdasági Bank RT megszűnt. A bank jóval háboru előtt alakult.

— **Igazolványokat kapnak a katonaviselt férfiak.** Azok a katonaviselt 22—50 éves magyar állampolgár férfiak, akik teljesített katonai szolgálattal összefüggő magáncélú igazolásokra szolgáló kérelemkötésű igazolványlappal még nem rendelkeznek, az igazolványok átvétele céljából lakóhelyük szerint illetékes járási, városi, Budapestben pedig a kerületi népgondozó kirendeltségeknél jelentkezzenek legkésőbb 1937 május 15-ig, vasárnap és ünnepnap kivételével, bármely napon a délelőtti órákban.

— **Veress Péter a esendőségen.** Hétfőn délelőtt Balmazújvárosban nyomozók jelentek meg Veres Péter földmunkás író lakásán. Házátutást tartottak, majd magukkal vitték a csendőségre, hogy kihallgassák. A csendőségen még másnap délelőtt ki is hallgatták Veress Pétert, akit délen elbocsátottak a csendőségről. Az eset politikai körökben feltűnést keltett s Dinnyés Lajos képviselő interpellációt is jegyzett be az író zaklatása miatt.

A független kisgazdapárt értekezlete

Eckhardt Tibor Debrecenben

A Független Kisgazdapárt szerdán délután Eckhardt Tibor elnöklésével képviselői értekezletet tartott. A napirendet megelőzően Sándor István üdvözölte Eckhardt Tibort névnapja alkalmából és a párt nagy lelkesedéséről, szeretetéről, ragaszkodásáról és jókívánásáról biztosította. Ezután a párt vezérének előterjesztésére az értekezlet foglalkozott a mai helyzetben fölmerült problémákkal és megbeszélte azt a hatást, amit a független kisgazdapárt pápai nagygyűlése és azon Eckhardt Tibor beszéde váltott ki a magyar sajtóban és a magyar közvéleményben.

A pártértekezlet folytatta az új költségvetés megvitatását, beosztotta a parlamenti felszólalások rendjét és anyagát. A pártértekezlet úgy határozott, hogy a vitában a párt valamennyi képviselőtagja részt vesz. Végül megbeszélte a pártértekezlet az országos szervezés további feladatait és megállapította az ezután következő gyűlések sorrendjét.

Eckhardt Tibor a párt vezére április 24-én Debrecenben lesz és tart előadást, mely után részt vesz egy politikai jellegű pártvacsorán. A pártvezért útjára Tildy Zoltán és Kun Béla kísérik el.

Kozma Miklós belügyminiszter sajtópere Vertse K. Andor szerkesztő ellen

A „Tiszántul” 1936 november 8-iki számában „Az OTI félmillió kölcsönt szavazott meg Hajdusoboszlónak, de a belügyminiszter nem hagyta jóvá” címmel Vertse K. Andor, lapunk nyiregyházi szerkesztője cikket írt, — amelyben a közérdek szempontjából bírálat alá vette a belügyminiszternek azt a határozatát, amellyel az OTI igazgatósága által a hajdusoboszlói fedett gyógyfürdő építkezési céljaira megszavazott ötszáz ezer pengő kölcsön folyósítását azzal az indoklással tagadta meg, hogy Hajdusoboszló nem szerepel az idegenforgalom szempontjából fontos helyek között.

A debreceni kir. ügyészség a cikknek a következő részét inkriminálta:

„Magyar betegek, magyar munkások! Ne várjatok ti gyógyulást, vagy munkaalalmat a magyar kormánytól. Ami történik, az mind csak cifra beszéd, üres ígért, hiu fecsegés. Még ha előfordul is, hogy egy OTI, önfelelt pillanatában visszaadna valamit a beszédett millióból, egy tollvonással keresztülhuzza azt a rövidlátó, vas-kalapos bürokrácia.”

A kir. ügyészség felhatalmazásra üldözendő rágalmazás vétsége címén emelt vádat Vertse K. Andor ellen. — A vádirat indoklása azt mondja: a belügyminiszter nemcsak hogy nem hagyta jóvá az OTI félmillió kölcsönét, hanem még ezideig nem is intézkedett érdemileg ebben az ügyben. — S ha való volna az, amit a cikkíró állít, akkor ezért Kozma Miklós belügyminisztert parlamenti bíróság

elé kellene állítani.

A debreceni kir. törvényszék Tokay-tanácsa április hó 13-án tárgyalta ezt az ügyet. — Vertse K. Andor vádlott kijelentette, hogy a cikket közérdekből írta s abban a jogos kritika határait nem lépte túl. Becsatolta a „Munkaadó” c. építkezési szalagnak és a „Pesti Hírlap”-nak egy-egy cikkét, amelyek szerint az OTI igazgatósága valóban megszavazta a félmillió kölcsönt Hajdusoboszlónak, azonban a belügyminiszter nem hagyta jóvá, mert Hajdusoboszló nem szerepel az idegenforgalmi szempontból fontos helyek között.

— Ha pedig ennyi dokumentum nem lenne elég a valódiság bizonyítására — mondotta Vertse K. Andor — akkor kérem hivatalból beszerezni az OTI igazgatósági ülésének jegyzőkönyvét, kérem tanuként kihallgatni az OTI igazgatósági tagjait, Hajdusoboszló város polgármesterét és a Hajdusoboszlói Fürdő RT igazgatóságának tagjait.

Végül a vádlott becsatolta Herczeg Ferencnek a „Pesti Hírlap” április 4-iki számában megjelent vezércikkét, amelyben az illusztris író lesújtó bírálatot mond az egész magyar életet megsibbasztó bürokratikus tehetetlenségéről s kérte a cikk megjelölt részeinek a felolvasását.

Dr Hegyemegi Kiss Pál védő a maga részéről is kérte a valódiság bizonyításának az egész vonalon való elrendelését.

— A vádlott — mondotta — nem akarta a belügyminisztert

személyében megbántani, csak hivatali ténykedése fölött mondott tárgyilagos bírálatot,

A kir. ügyész ellenezte a valódiság bizonyításának elrendelését.

A kir. törvényszék másfélórás tanácskozás után hozta meg végzését, amely szerint a valódiság bizonyításának elrendelésére irányult indítványokat elutasítja s az elutasítás indokát az ítéletben fogja részletesen kifejteni.

Ezek után a kir. ügyész fenntartotta vádját, védő és vádlott nem kívántak szólásjogukkal élni.

Dr Tokay Gyula tanácselnök néhány perc múlva kihirdette a törvényszék ítéletét, — mely szerint Vertse K. Andor a vádtól eltérően egyszerű sajtó útján elkövetett becsületsértésben mondta ki bűnösnek s ezért őt 50 pengő pénzbüntetésre ítélte.

A kir. ügyész a vádtól eltérő minősítés miatt, valamint a büntetés súlyosbitásáért, Vertse K. Andor vádlott és dr. Hegyemegi Kiss Pál védő pedig a bűnösség megállapítása miatt jelentettek be fellebbezést.

Az ítélet indoklása szerint az inkriminált cikkben nincs olyan tényállítás, amely valódiság esetén a belügyminiszternek a parlamenti bíróság elé való állítását vonná maga után. Rágalmazást a vádlott nem követelt el, épen ezért nem is volt szükség a valódiság bizonyításának elrendelésére. Így tehát a felhatalmazás kérdése is tárgyalanná vált. A bíróság mindössze becsületsértést látott fennforogni a cikk inkriminált részének kifejezéseiben, ezért vádlottat abban mondta ki bűnösnek, s a büntetést is ennek mérvéhez szabta ki, miután enyhítő és súlyosító körülményeket nem látott fennforogni.

Jogászai körök véleménye szerint a kir. ítéletlátnak meg kell szüntetnie az eljárást, miután a becsületsértés magánindítványra üldözendő, magánindítvány pedig nem történt és már el is késett.

A Debreceni Első Takarékpénztár közgyűlése

A Debreceni Első Takarékpénztár április 22-ikén tartja közgyűlését.

Építkezések Hajdumegyében

Hajdusámson 22.000 pengő költséggel emeletes községházat, Mikepércs 7059 pengő költséggel hősök házat épített még ez évben.

Debrecenben fog tárgyalni a budapesti törvényszék

A jövő hét folyamán tartják meg a Vásáry-testvérek rágalmazási ügyében a főtárgyalást. A pert Vásáryiek egy budapesti hírlapíró ellen indították. Tekintettel arra, hogy a bíróság hetven tanu kihallgatását rendelte el, úgy döntöttek, hogy a budapesti törvényszék büntető tanácsa Patay Ferenc mászodelnökkel az élén Debrecenbe ráneul és itt tartja meg a főtárgyalást, mely után városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A vízkárok orvoslását sürgeti az Országos Mezőgazdasági Kamara

Az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöki tanácsulást tartott, amelyen az árvizek következményeit tárgyalták. Kifogásolták, hogy az adórendeletek nem teszik lehetővé az adóelengedést, vagy mérséklést, annak ellenére, hogy a gazdákat az árvizek nagyon megkárosították. Kéri, hogy a kormány a tényleges károknak megfelelő adóelengedést engedélyezzen. A közmunkákban a folyókák szabályozását és hatóságos ármentesítés megvalósítását sürgetik. Tiltakoznak az olajkártevő intézkedés ellen, amely a gazdák olajbeszerzését kerületekre osztotta le. — A gazdákat nem lehet a szabad vásárlásban korlátozni. Szóváltották a mai cukorárakat, amelyek nincsenek arányban az ország szélesebb rétegeinek vásárlóképességével. A cukor árát le kell szállítani, mert csak így remélhető a fogyasztás emelkedése.

— Szürke színű csikókat keres a testőrség. A méntelep-pancsnokságtól nyert értesülésünk alapján felhívjuk azokat a lótenyésztőket, akiknek a debreceni állami méntelep 722 Shannon nevű ménjétől származó szürke színű eladó csikójuk van, hogy azt sürgősen jelentsék be a debreceni méntelep-pancsnokságánál.

— Ujból szabályozták a fuvarlevelek illetékét. A pénzügyminiszter újból szabályozta a fuvarlevelek illetékét. A vasúti forgalomban egész kocsiútdeményről, vagy 5000 kilogrammnál nem kisebb súlyú küldeményről, folyamhajózási forgalomban pedig 10.000 kilogrammnál nem kisebb súlyú küldeményről kiállított fuvarlevél 150 pengő illeték alá esik. A többi fuvarlevél és az elhelyettesítő más irat illetéke 10 fillér. Az élőállat küldemények fuvarlevele 150 pengő, ha azonban apró állatból fuvarlevelenként négy darabnál nem adnak fel többet, az illeték 10 fillér.

— Jó lesz a padlásokat kitakarítani. A tűzbiztonság fokozása érdekében már régebben elrendelték, hogy a lakóházak padlásairól a tűzveszélyes, rendszerint ócska és nem nagy értékű holmikat takarítsák el. Minthogy nem minden házában tettek eleget ennek a meghagyásnak, az ország valamennyi lakóházának, sőt középületének padlásán is meglepetésszerűen tűzrendészeti vizsgálatot tartanak. Célszerű lesz tehát a vizsgálat előtt eltávolítani a gyúlékony anyagokat. Úgyancsak előzetes bejelentés nélkül megvizsgálják azokat a helyiségeket is, amelyekben nyilvános előadásokat szoktak tartani.

— A pápa képviselői az angol koronázáson. A Szentzsák elfogadta a küszöbönálló londoni királykoronázásra szóló angol meghívást és a Vatikán küldöttségét a napokban kinevezik. A küldöttség tagjai Pacelli bíboros-államtitkár, Piszardó érsek, helyettes államtitkár és Msgr. Godfrey, a római angol kollégium rektora.

A „Nyirvidék-Szabolcsi Hírlap” és — az igazság

Vertse K. Andor nyiregyházi sajtóperét — mint arról lapunk más helyén részletesen beszámoltunk — kedden tárgyalta a debreceni kir. törvényszék Tokay-tanácsa.

A tárgyalásról a „Nyirvidék-Szabolcsi Hírlap” is megemlékezett. Azt írta címül:

„Elitelték Vertse K. Andort a bűllygyminiszter megrogalmazásáért.”

A felajzott képzeletű olvasó azonban a szövegben a következő sovány eredménnyel volt kénytelen beérni:

„A perbeszéd elhangzása után (mint a másik tudósításból kiderül, nem is volt perbeszéd), dr. Tokay Gyula tanácselnök kihirdette az ítéletet, amely szerint a törvényszék Vertse K. Andort sajtó útján elkövetett *becsületsértés vétségében* mondotta ki bűnösnek...”

Méltózatnak érteni?

A cimben rágalmozásról volt szó, amelynek büntetése miniszterrel szemben 8 naptól két évig terjedhető fogház, de az eldugott szövegben már csak becsületsértést kénytelen mondani, (az igazságot mégsem lehet teljesen elferdíteni), amely becsületsértésnek csak pénz a büntetése. Ez körülbelül olyan, mintha a cimben gyilkosságról lenne szó, a szövegben pedig könnyű testi sértésről.

Azután azt mondja:

„Vertse K. Andor a Hegyemegyi Kiss Pál szerkesztésében megjelenő (nem is Hegyemegyi szerkesztés, mert ő a felelős kiadó), „Tiszán-

tul” c. lapban súlyosan sértő kijelentéseket tett...”

Hogy milyen súlyosan sértő kijelentések voltak ezek, szóról-szóra olvasható a tudósításban, ahol leközlöttük a kir. ügyészség által inkriminált részt, de kitűnik ez az enyhe ítéletből is.

Végül azt mondja:

„A tárgyaláson a vádlott kérte a valódiság bizonyításának elrendelését, de a törvényszék ennek nem adott helyt.” Mint egy külön büntetés, úgy van beállítva ez az orákulum szerű nagyképű megállapítás, holott magából az ítéletből tűnik ki, hogy a valódiság bizonyítását azért nem rendelték el, mert arra egyáltalán nem volt szükség, miután a bíróság nem látott rágalmozást Vertse cikkében.

És legvégül, amit nem mond:

„Az ítélet ellen az ügyész, a vádtól eltérő (tehát enyhébb) minősítés miatt és az ítélet súlyosításáért fellebbezett.” Ezt megírja de azt elhallgatja, hogy az ítélet ellen Vertse K. Andor és védője dr. Hegyemegyi Kiss Pál a bűnösség megállapítása miatt szintén fellebbezést jelentettek be.

Igy fest egy bírósági tárgyalás hű szellemben való közlése a „Nyirvidék Szabolcsi Hírlap”-ban.

Kell ehhez kommentár?

Azt hisszük: nem.

Majd a kir. törvényszék fog kommentárt fűzni a — sajtóperben, ahol ezuttal nem mi leszünk a vádlottak!

Házak, földek, szőlők, telkek és villák eladási-vételi megbízást és haszonbérletek kiadását vállalom.

Csillag Nándor ny. banktisztviselő

M. kir. Földmivelésügyi Minisztérium által engedélyezett

ingatlan adás-vételi irodája.

Nyiregyháza, Nyirvizpalota. Széchenyi-ut. Tel. 601

Tartalmasabb minőségű buza lesz az idén

A gazdaközönség aggodalmaskodik a fölött, hogy milyen lesz a buza minősége a sok eső miatt. E kérdésre az alábbi érdekes nyilatkozatot tette Buday fővegysz:

— Az idei tavasz sok esőt hozott, de a téli csapadék se volt kevés, még az őszi nedvességre se panaszkodhatunk, atázott a föld, tele van nedvvel, a kutakban sok a víz és a kiáradt folyók árja tengert csinált a buzatermő rónákon.

— Hát hiszen olyan nagy baj nem lenne ebből se, ha hirtelen megmondolná magát az, aki a szeleket csinálja, ha kora reggeltől napestig, sokáig, meleg és tiszta napsugarakat küldene erre, a világra e kis sarkába. Minden pótlódna, ami eddig elmaradt, hiszen sose volt úgy, hogy valami ne lett volna, ha elmaradt a buza növeve, noszogatni nem kellett, mire megjött az idő, hát derekas munkát végzett, összeszedte magát, gyors-

sabban nőtt és a kenyérnek való-ról mégse feledkezett meg, mindég hálás volt annak, aki plántálta, gondozta és törődött vele.

— A Teremtő bölcsességéből a hét sovány esztendő után mindég a hét kövér következik, az utolsó esztendők aszályos időjárása után a nedves tavaszok jönnek, ilyenkor nyáron mintha valamiképp megtörne a nap heve, nem égeti ki a buzát a földből, a levegő nedvtartalma, ha a talaj vízzel van tele, mindig annyi, hogy aratáskor a kaszának sokat kell suhintani. A nap melege nyáron folytonosan szítja ki a földből a vizet, ha kevés volt benne, hát csak alig terem, a nedvesség hiányától elszárad a levél, Aszály van!

A buza belső minősége is a környezet nedvességétől függ, a száraz forró levegőben jobban keményszik meg a buzasiker, erősebb buzák teremnek ilyenkor, de kevés lesz a magtárban, nedvesebb

környezetben pedig lágyabb a sikkéryanag és több buza kerül behordásra. Az év egyik fele, ha rendes, akkor a másik se nagyon száraz, ha pedig a téli és tavaszi hónapokban csak kevés a csapadék, akkor a nyár is száraz! Az idén gyors ütemű lesz a vegetáció fejlődése, lesz bor és buza, de aszály nem. Bárha a békekesség is velük együtt jönne már!

Magyarország népművészeti kincsei a Budapesti Nemzetközi Vásáron

Budapestről jelentik: Az április 30-án kezdődő Budapesti Nemzetközi Vásár hatalmasan megnövekedett területén paradés hely jutott a himes magyar udvarnak, amelynek széles keretei között Nagymagyarország minden népművészeti kincsét bemutatják a kiállítás sok százezer főnyi látogatóközönségnek. — A himes udvart kedves parasztházak, köztük a halasi csipkeház, jellegzetes szellőház, ölelik körül, színes sátraiban napestig folyik majd a vidám vásár s hogy teljes legyen ebben a vonzó környezetben a falu hangulata, még stílusos kis kápolnát is építettek ide.

Idegenforgalmunk kedvező fejlődésének kétségtelenül egyik fő oka az, hogy az ország minden vidékén más és más, szebbnél szebb népi-seletét és a népművészet legváltozatosabb, de mindig káprázatosan színpompás alkotásait, formáiban is csodálatosan szép remekeit ismerheti meg az érdeklődő. A Budapesti Nemzetközi Vásár rendezősége szerencsés kézzel válogatta össze a kiállítás anyagát, — amely olyan tökéletes kollektív, hogy egész Nagymagyarország minden népművészeti kincséről tökéletes képet nyújt.

Amint a Vásár megnyitásának napja közeledik, egyre jobban és jobbak fokozódik az érdeklődés. Tömegesen fogynak az utazási és egyéb kedvezményeket biztosító vásárigazolványok, egyre erősebben osztrómozniák a Székesfővárosi Idegenforgalmi Hivatalt megfelelő szállásokért és a Városligetben már teljesen felépült a vásárváros. Néhány nap múlva: szombaton, április 24-én már életbe is lépnek a vásárigazolványok kedvezményei, ettől a naptól kezdve már féláron lehet Budapestre utazni.

Nyomtatványait

izléses kivitelben, olcsó áron, azonnal elkészíti a

Deutsch-nyomda

Debrecen, Piac ucca 77

TISZÁNTUL

Szerkesztősége és kiadóhivatal: DEBRECEN, PIAC UCCA 77. SZÁM NYIREGYHÁZA, BOCSKAY UCCA 19. SZ
Előfizetési ár: Egy évre 6.— pengő
Felelős kiadó: HEGYMEGYI KISS PÁL
Főszerkesztő: TAHY ENDRE dr
Főszerkesztő helyettes: DR. BIRÓ JÓZSEF
Felelős szerkesztő: CSABA ISTVÁN
Főmunkatársak: Dr. Görgey Márton, dr. Hegyemegyi Kiss Pál, Jékely László
Szerkesztő: Maizner János
DEUTSCH KÖNYVNYOMDA NYOMASA